

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

ערר 1021-24
(ערר קורונה)

לפני כבוד חברי הוועדה:
נדב כנען, עו"ד - יו"ר
גרמן פייקין, רו"ח - חבר

העוררת: סער א.ת. יזמות ומסחר בע"מ, מס' 512072828
ע"י ב"כ עו"ד אבישי בן יצחק

נ ג ד

המשיבה: רשות המסים
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
דוא"ל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. הערר שלפנינו עוסק בהחלטת המשיבה לדחות על הסף את ההשגה שהגישה העוררת לנוכח האיחור בהגשתה.
2. נקדים ונציין כי לאחר שבחנו את טענות הצדדים, את הנסיבות העובדתיות ואת המצב המשפטי, הגענו למסקנה כי דין הערר להתקבל במובן זה, שיש להשיב את בקשת המענק לשלב ההשגה.

רקע עובדתי

3. העוררת היא היבואנית הרשמית בישראל של חברת קולומביה, המייצרת מוצרי ספורט, הלבשה, ציוד מחנאות, טיפוס וסקי.
4. ביום 31.3.21 הגישה העוררת בקשה לקבלת מענק הוצאות קבועות עבור החודשים ינואר-פברואר 2021 בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – "החוק"), בסכום המקסימלי של 500 אלף ₪.
5. ביום 8.4.21 קיבלה העוררת מקדמה בסכום של 300 אלף ₪.
6. ביום 10.2.22, כ-11 חודשים לאחר הגשת הבקשה, דחתה אותה המשיבה, בנימוק כי הכנסותיה השנתיות של העוררת בשנת 2021 (149 מיליון ₪) היו גבוהות יותר מאשר ההכנסות בשנת 2019 (137 מיליון ₪), ומכאן שאין פגיעה כלכלית ואין זכאות למענק.
7. כ-16 חודשים לאחר מכן, ביום 7.6.23, קיבלה העוררת מהמשיבה הודעה בדבר חוב בגין מענק קורונה. בהמשך לכך ערכה העוררת בדיקה ומצאה את הודעת הדחייה מיום

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- 10.2.22 שנשלחה אליה בדוא"ל, ובעקבות זאת הגישה השגה ביום 6.7.23, כשנה וחצי כמעט ממועד מתן ההחלטה בבקשה.
8. ביום 15.11.23 דחתה המשיבה את ההשגה על הסף מאחר שהוגשה באיחור, ללא נימוקים נוספים.
9. מכאן הערר שלפנינו, שהוגש ביום 7.2.24.
10. ביום 6.3.24 הגישה המשיבה בקשה לסילוק הערר על הסף.
11. ביום 4.4.24 נערך דיון בערר, שבסיומו הודיעה המשיבה כי אין בידה לקבל את הצעת הוועדה.

טענות הצדדים

טענות העוררת

12. העוררת טוענת כי בבסיס החוק עומד הסדר סוציאלי שמטרתו להיטיב את מצבם של עסקים הזכאים למענק בשל ההשלכות הכלכליות של משבר הקורונה, וכי דחיית ההשגה על הסף ללא בחינת טענות החברה לגופן אינה עולה בקנה אחד עם אופיו הסוציאלי של החוק. בהקשר זה מפנה העוררת לפסק הדין של בית המשפט העליון בפרשת **מדהנה** (בר"מ 6094/13 **מדהנה נ' המשרד לקליטת עלייה** (נבו, 10.12.13)), שבו נקבע כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר את מיצוי ההליכים השיפוטיים כשמדובר בהארכת מועד נגד הפעלת סמכות של רשות על פי חוק סוציאלי, וכי בהתאם לכך יש להקל במידת מה בדרישה לטעם מיוחד להארכת מועד. העוררת טוענת כי אם כך הדבר ביחס לבירור בערכאה השיפוטית הראשונה, הרי שמכוח קל וחומר כשמדובר בשלב ההשגה המינהלי.
13. לטענת העוררת, הצורך בדיון לפני הוועדה מתחדד בשל כך שהנימוק שהעלתה המשיבה בהחלטה מבוסס על בחינה שנתית ולא דו-חודשית כפי שנקבע בחוק, ולפיכך מנוגד לתכליתו. בהקשר זה מוסיפה הוועדה כי מלבד קיומם של טעמים מיוחדים יש לבחון גם את סיכויי ההליך, כפי שנקבע בפס"ד **מדהנה**. כמו כן מציינת העוררת כי מאחר שעיקר עיסוקה הוא מסחר בחנויות פיזיות ומוצריה נרכשים בין היתר לפעילות ספורט, היא נפגעה בצורה קשה כתוצאה מההגבלות שהוטלו בישראל ובעולם בתקופת הקורונה.
14. לחילופין טוענת העוררת כי ניתן היה לראות בהשגה כבקשה לתיקון טעות, בהתאם לסעיף 12(ב) לחוק, המאפשר למשיבה, ביוזמתה או לדרישת העוסק, לתקן את קביעתה אם התגלו עובדות חדשות או אם מצא כי נפלה בה טעות. העוררת מוסיפה כי הוראת הסעיף אינה מוגבלת בזמן ואף נדרשת ככל שהבקשה נדחת במלואה, וזאת בשונה מתיקון הנעשה ביוזמת המשיבה, המוגבל בזמן לנוכח הסתמכות העוסק על החלטת המנהל. לטענתה, החלטת המשיבה היא בגדר טעות ברורה והאחריות בעניין מוטלת כולה על המשיבה, כך שלא ניתן לומר כי יש לה אינטרס הסתמכות לגיטימי.
15. העוררת מפנה להחלטת הוועדה בעניין **אולמי אוריין** (ערר 1519/23 **אולמי אוריין נ' רשות המסים** (נבו, 2.11.23)), שם נקבע כי הסמכות לתיקון טעות היא סמכות רחבה

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

שאינה מוגבלת בזמן. העוררת מציינת כי לאחר שהתקבלה דרישת החוב והתגלה לה החוב היא פעלה ללא שינוי ופנתה באופן מיידי להגשת השגה, שכן לא ניתן מבחינה טכנית להגיש בקשה לתיקון טעות. העוררת מוסיפה כי בהליכים לעניין שומת מס שבח קיימות הוראות דומות בנוגע להשגה ולתיקון טעות (סעיפים 85(א) ו-87 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963).

טענות המשיבה בבקשת הסילוק

16. המשיבה טוענת כי העוררת עצמה אינה מכחישה שקיבלה את ההחלטה בבקשה דוא"ל ביום 10.2.22, וכי טענתה שנודע לה עליה רק ביום 7.6.23 עם קבלת דרישת החוב מהמשיבה נטענה בעלמא וללא סימוכין. המשיבה מוסיפה כי גם דרישת החוב וגם החלטה קודמת בנוגע לתקופת הזכאות נובמבר-דצמבר נשלחו לאותה כתובת דוא"ל שאליה נשלחה גם הודעת הדחייה מיום 10.2.22.

17. לטענת המשיבה, העוררת לא מעלה כל טעם מיוחד שיכול להצדיק את האיחור. המשיבה מציינת כי מלבד ההודעה שנשלחה בדוא"ל, העוררת קיבלה גם הודעה במסרון למספר הטלפון שאותו ציינה בבקשתה, ומפנה להחלטות של הוועדה בהקשר זה ובכלל זאת לערר 1006/24 **דב גליא – אדריכל נ' רשות המסים** (אתר הוועדה, 22.1.24, להלן – "עניין דב גליא"), שבהן נקבע כי היעדר תשומת לב לקבלת ההחלטה בדוא"ל אינה מהווה הסבר מקובל, לא כל שכן טעם מיוחד שעשוי להצדיק את האיחור, וכי המועד הקובע הוא המועד שבו נשלחה ההחלטה ולא המועד שבו נודע עליה.

18. המשיבה מוסיפה כי במשך למעלה משנתיים ושלושה חודשים העוררת ישבה בלא מעשה ולא ביררה מה מצב הבקשה שהגישה. לטענתה, בהחלטות הוועדה ובפסיקה נקבע כי נתונה לה סמכות טבועה למתן ארכה להגשת בקשות מענק ולהגשת השגה, אך כי יש לעשות בה שימוש במשורה, בזהירות ובמתנינות, ורק כאשר ישנו "טעם מיוחד" המצדיק את האיחור, אשר על דרך הכלל תלוי בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטת בעל הדין או באכוחו. המשיבה טוענת כי במקרה זה העוררת לא העלתה כל טעם לאיחור ולפיכך ממילא אינה עומדת בדרישה לטעם מיוחד.

19. המשיבה מבקשת להבחין בין ההליך שלפנינו לבין ההליך שנדון בפסק הדין **מדהנה**. לדבריה, אותו פסק דין עוסק בחוק איזוטרי יחסית המכוון לאוכלוסייה ספציפית, בניגוד לחוק שלפנינו שעוסק בכלל העוסקים במשק. בנוסף לכך, במקרה שלפנינו לא ניתן לומר כי העוררת לא התרשלה.

20. בנוגע לאינטרס סופיות הדיון, המשיבה טוענת כי הוא קיים גם ביחס לרשות שלטונית, שכן פתיחת הדיון תגדיל את היקף המשאבים הנדרשים להכרעה ואת עלויות ההתדיינות. בהקשר זה מוסיפה המשיבה כי היא נערכה לטפל במספר קצוב של השגות באמצעות גיוס עובדים ממשרדים אחרים, שבינתיים חזרו לתפקידיהם הקודמים, וכי הטיפול בהשגות המוגשות באיחור מקשה על תכנית העבודה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

21. לעניין איחורי המשיבה, נטען כי העוררת עושה דין לעצמה ונמנעת מהשבת המקדמות, וכי לא ניתן להשוות בין איחוריה שלה לבין איחורי העוסק, שנדרש להגיש בקשה עבור עצמו בלבד ולא מוטל עליו עומס. המשיבה מדגישה כי איחוריה אינם נובעים ממחדל אלא מעומס חסר תקדים שנבע מכך שהוגשו למעלה מחצי מיליון בקשות למענקים ועשרות אלפי השגות. יצוין כי המשיבה העלתה את הטענות שלעיל בנוגע לאיחור על אף שהעוררת לא התייחסה לנושא זה בכתב הערר.

טענות העוררת בכתב התגובה

22. העוררת טוענת כי המשיבה אינה מאפשרת לעוסקים להגיש בקשה לתיקון טעות, וזאת בניגוד לחוק ועל אף שהיא עצמה משתמשת בסמכותה לפי סעיף 12(ב) לחוק. לטענתה, כל עוד קיים סיכוי לטענות העוררת במידה ויוכחו, אין להיעתר לבקשה לסילוק על הסף.

דין והכרעה

איחור בהגשת ההשגה - כללי

23. סעיף 20(א)(1) לחוק קובע את המועד להגשת השגה על החלטת המשיבה בבקשה למענק:

הרואה את עצמו נפגע מהחלטת המנהל בנוגע למענק הניתן לפי פרק זה, לרבות בנוגע להטלת קנס בשל הגשת תביעה ביתר, רשאי להגיש השגה לעובד רשות המסים בישראל שהמנהל הסמיכו לשם כך, בתוך 45 ימים מיום קבלת ההחלטה; החלטה בהשגה תהיה מנומקת ותינתן בכתב בתוך 120 ימים;

24. החוק אינו מתייחס במפורש למצב שבו ההשגה מוגשת למשיבה באיחור. בהחלטות השונות של ועדות הערר נקבע כי למשיבה סמכות טבועה להעניק ארכה להגשת השגות, מעבר לפרק הזמן שנקבע בחוק, סמכות הדומה בטבעה לסמכות הטבועה להארכת מועדים הנתונה לבתי המשפט (ראו לדוגמא, ערר 1458/23 **לנבו שיווק ואחזקות בע"מ נ' רשות המסים** (נבו, 13.8.23), להלן – "**עניין לנבו**"). יחד עם זאת, בהחלטות קודמות של ועדת הערר נקבע כי ראוי שהמשיבה תעשה שימוש בסמכות זו רק במקרים חריגים.

25. בהחלטות הוועדה נקבע עוד, כי הארכת מועד להגשת השגות מותנית בקיומם של "טעמים מיוחדים שיירשמו" וזאת בדומה לסמכות של ועדת הערר להאריך מועד להגשת עררים (ראו תקנה 6(ג) לתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמינהל בוועדת הערר), תשפ"א-2020 הקובעת: "**הארכת מועד להגשת ערר תינתן מטעמים מיוחדים שיירשמו**" (ראו ערר 1471-23 **מרכז מלון תור ת"א בע"מ נ' רשות המסים** (נבו, 27.6.23) פסקאות 11-16; ערר 1613-22 **א.ד.א 23 שירותי שיווק בע"מ נ' רשות המסים** (נבו, 2.8.22), פסקאות 21-52, וערר 2870/22 **א.ס שחאדה לבניה בע"מ נ' רשות המסים** (נבו, 18.4.23), פסקאות 42-47).

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

26. טעמים מיוחדים כאמור נבחנים בכל מקרה לפי נסיבותיו. במכלול השיקולים הקיימים בהקשר זה ניתן למנות את הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, משך האיחור או הארכה המבוקשת, טבעו ומהותו של ההליך, הסתמכות בעל הדין שכנגד וסיכוייו הלכאוריים של ההליך שאת המועד לנקיטתו מבקשים להאריך (ראו למשל בש"א 482/08 פּיכמן נ' כּונס הנכסים הרשמי (נבו, 28.1.08)).

27. עוד נקבע, כי בשונה מאמת המידה של "סיבה מוצדקת" או "נסיבה סבירה" וכיוצ"ב, כאשר נדרשים "טעמים מיוחדים" להארכת מועד שנקבע בחיקוק, תישקל הארכת המועד רק בנסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות את הארכת המועד, וכי ככלל מדובר בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטתו של העורר או בא כוחו (ראו ו"ע (י-ם) 1211-04-15 רז נ' המועצה לייצור ושיווק דבש (נבו, 25.1.16)).

28. לצד זאת נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי במקרים שבהם מדובר בבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי על הפעלת סמכות של רשות לפי חוק סוציאלי, ניתן להקל במידת מה בדרישת הטעמים המיוחדים, שכן מטרתם של חוקים אלו מלכתחילה היא להיטיב את מצבם של הזכאים באמצעות מתן הטבות או תגמולים. לפיכך נקבע כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר את מיצוי ההליכים השיפוטיים (ראו פס"ד **מדהנה**, פסקה 11 לפסק הדין של השופט פוגלמן). יצוין, במענה לטענת המשיבה בעניין, כי הקביעה בפסק דין זה מתייחסת בצורה עקרונית להליכי ערעור בחקיקה סוציאלית, ולא רק לחוק הספציפי שנדון באותו מקרה.

29. כזה גם הוא ההליך שלפנינו, שבבסיסו הסדר סוציאלי שמטרתו להיטיב את מצבם של עסקים הזכאים למענק בשל השלכותיה הכלכליות של מגפת הקורונה.

איחור בהגשת ההשגה – המקרה שלפנינו

30. במקרה שלפנינו אין מחלוקת בדבר האיחור והיקפו הממושך, ולמעשה העוררת לא טענה כי לא קיבלה את ההחלטה בבקשה במועד שנשלחה ואף לא ניסתה להעלות טענות אחרות היכולות להסביר או להצדיק את האיחור. יצוין כי מדובר באיחור ממושך ביותר של כ-16 חודשים, וכי מעבר לטעות האנוש שעשויה אולי להסביר את החמצת הגעת ההחלטה בדוא"ל, נשאלת השאלה מדוע העוררת לא בדקה את סטטוס הטיפול בבקשתה במשך תקופה של למעלה משנתיים (עד שקיבלה את דרישת החוב מהמשיבה), על אף שלכאורה יכולה היתה לצפות לקבל סכום משמעותי נוסף של 200 אלף ₪ בהתאם לבקשתה, מעבר לסכום המקדמה (300 אלף ₪) שאותו קיבלה קודם לכן. לצד זאת ולהשלמת התמונה יש לציין כי עם קבלת דרישת החוב מהמשיבה, העוררת לא השתתה אלא הגישה לה את ההשגה בתוך 30 ימים.

31. על אף האיחור הניכר בהגשת ההשגה שלא היה לו הסבר, הגענו כאמור למסקנה כי בנסיבות המיוחדות של המקרה, מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את השבת הבקשה לשלב ההשגה, תוך חיוב העוררת בהוצאות ההליך.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

32. ראשית יש להביא בחשבון בעניין זה כי המשיבה עצמה איחרה במידה ניכרת במתן החלטה בבקשה, וזאת עוד לפני איחורה של העוררת: בהתאם לסעיף 12(א)(2) לחוק היה על המשיבה לקבל את החלטתה בבקשה בתוך 100 ימים, אולם ההחלטה ניתנה כעבור כ- 11 חודשים, כלומר באיחור של כ-8 חודשים מעבר לקבוע בחוק.
33. ועדות הערר השונות קבעו במספר החלטות כי יש להביא בחשבון את איחורי המשיבה כשיקול מבין השיקולים הנבחנים בהקשר זה, על אף ההבדל הקיים בין איחורים אלו, הנובעים מהעומס הרב שהוטל על המשיבה, לבין איחורי העוסק (לעניין ההתייחסות לאיחורי המשיבה כשיקול במסגרת הטעמים המיוחדים ראו לדוגמה עניין **לנבו**, פסקאות 19-16, ערר 1728/23 **פיט מיינד** (2009) בע"מ נ' **רשות המסים** (נבו, 19.12.23), פסקאות 32-31, ערר 1666/23 **עדן מחיצות גבס** (אפי) בע"מ נ' **רשות המסים** (נבו, 23.10.23), פסקאות 22-20, ערר 1665/23 **פרומו עבודי קידום מכירות והפקות ארועים** בע"מ נ' **רשות המסים** (נבו, 6.11.23), פסקאות 25 ו-28, להלן – "עניין **פרומו עבודי**").
34. לא למותר לציין כי בעניין **לנבו** נקבע כי איחוריה הקבועים של המשיבה יכולים לכאורה להוות טעם מיוחד המצדיק את איחור העוסק, גם אם היא לא איחרה בבחינת בקשתו הספציפית (ובלבד שהעוסק התנהל בתום לב והאיחור מצידו אינו גדול במיוחד). בפרט, ומכוח קל וחומר, שמדובר בשיקול רלוונטי שעה שמדובר באיחור של המשיבה שארע במסגרת אותו הליך, ולא כל שכן באיחור ממושך, כפי שארע בענייננו.
35. בהמשך לכך ניתן להוסיף, מעבר לצורך ועל אף שהדבר לא נטען ע"י העוררת שלפנינו, כי איחור של המשיבה במתן החלטה בהשגה יכול להסביר את איחור העוסק גם מבחינה מעשית (ולא רק מהבחינה העקרונית של ההדדיות). זאת, משום שמצופה מהעוסק לעקוב ולבדוק אם ניתנה החלטה בעניינו עד או בסמוך למועד שבו היא אמורה להינתן לפי החוק, אך קיים קושי מסוים לדרוש ממנו להמשיך במעקב זה באותה רמה של ערנות, ובוודאי של יוזמה, במשך חודשים ואף שנים, ככל שהמשיבה עצמה מתעכבת זמן כה רב במתן החלטותיה.
36. אולם מעבר לאיחורה של המשיבה עצמה במתן ההחלטה בבקשה (שייתכן ולא היה בו די כדי להצדיק את קבלת הערר לנוכח האיחור הממושך הרבה יותר של העוררת), יש להביא בחשבון טעם מרכזי נוסף, הנוגע לגוף ההחלטה שניתנה בבקשה. כזכור, הנימוק שנקבע באותה החלטה הוא כי הכנסות העוררת בשנת 2019 היו 137 מיליון ₪ ובשנת 2021 עלו ל-149 מיליון ₪, ומכאן נקבע שלא היתה לה ירידה בהכנסות ולא פגיעה כלכלית.
37. מדובר בנימוק שגוי באופן מובהק. בפסיקה ובהחלטות השונות של הוועדות נקבע פעמים רבות, כי עלייה בהכנסות בשנת 2020 בהשוואה לשנת 2019 מהווה לכל היותר אינדיקציה חלשה, ובוודאי שלא ממצא מכריע, להיעדרו של קשר סיבתי (ראו עמ"נ (מחוזי ב"ש) 49628-08-22 **הגר רם תשתיות** בע"מ נ' **מדינת ישראל** – **רשות המסים** (נבו, 2.12.22), פסקה 9(ה) לפסק הדין, ערר 1895/21 ג'י.אן.סי בע"מ נ' **רשות המסים** (נבו, 10.2.22), ערר 1315/23 **ספ סמרט פרינט** בע"מ נ' **רשות המסים** (נבו,

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- 14.12.23). כל זאת, ביחס להשוואה לשנת 2020, שברובה המוחלט הוטלו מגבלות שונות על המשק (למעט החודשים ינואר-פברואר 2020 שקדמו להתפרצות המגפה).
38. ככל שמדובר בהשוואה לשנת 2021, כמו שנעשה בענייננו, שנה שבמחציתה השנייה לא הוטלו עוד כל מגבלות על המשק, ההשוואה השנתית לשנת 2019 אינה עולה אף לכדי אינדיקציה חלשה להיעדרו של קשר סיבתי, ולמעשה היא מוטעית לחלוטין וחסרת רלוונטיות. יודגש, כי אין מדובר בנימוק חלקי או באינדיקציה מסוימת העשויים להעביר (בדוחק) את נטל ההוכחה לעניין קיומו של קשר סיבתי אל כתפי העוסק באופן המצדיק דיון, אלא בנימוק שפשוט איננו נכון (שלא לומר מופרך). כך שכלל לא היה מקום להסתמך עליו מלכתחילה, וודאי שלא היתה הצדקה להותירו על כנו בעת בחינת ההשגה, מבלי לבחון את הנתונים לגופם פעם נוספת ולקבל החלטה מתוקנת בהתאם.
39. הנמקתה השגויה של המשיבה בהחלטתה בבקשה מהווה פגם היורד לשורשו של עניין ומתקשרת למעשה לשאלת סיכויי ההליך, שאותם יש כזכור לבחון כחלק ממכלול השיקולים השונים המובאים בחשבון בהקשר של בחינת הטעמים המיוחדים. ככל שזהו הנימוק היחיד שעליו מתבססת המשיבה (וזה כאמור היה המצב), הרי שסיכויי הבקשה להתקבל הם למעשה ודאיים.
40. בהקשר של סיכויי ההליך, לא ניתן להתעלם גם מכך שבקשה קודמת של העוררת למענק עבור תקופת זכאות סמוכה למדי (ספטמבר-אוקטובר 2020) התקבלה על ידי המשיבה וניתן בה מענק מלא. הענקת מענק ביחס לתקופת זכאות קרובה, בשעה שנימוק הדחייה שניתן בבקשה שלפנינו מוטעה ולא רלוונטי, מחזקת אף היא את המסקנה כי סיכויי הבקשה להתקבל לגופה הם גבוהים, לו היו נבחנים כנדרש ע"י המשיבה (למקרה דומה שבו קיבלה הוועדה ערר על החלטה של המשיבה לדחות השגה לנוכח איחור של העוררת על אף שהחלטה בבקשה היתה שגויה, ראו ערר 1509/23 **שיא גל עוז הפצה ולוגיסטיקה בע"מ נ' רשות המסים** (פורסם באתר הוועדה, 11.4.24), להלן – עניין **שיא גל עוז**. באותה פרשה קבעה הוועדה כי החלטתה השגויה של המשיבה בשלב הבקשה, שנבעה מחוסר סמכות, לצד החלטות סותרות שקיבלה ביחס לתקופות סמוכות שבהן כן ניתנו מענקים, מעידות על סיכויים גבוהים של הבקשה להתקבל ויש לראות בהן כדי טעם מיוחד בנסיבות העניין).
41. שיקול נוסף ואחרון שיש להביא בחשבון בענייננו נוגע כאמור לטבעו ומהותו של ההליך. בפסק הדין **מדהנה** נקבע כזכור כי כשמדובר בחקיקה סוציאלית שנועדה להעניק הטבות סוציאליות, כמו במקרה שלפנינו, משקלו של אינטרס סופיות הדיון פוחת, ולכן יש להקל במידת מה בדרישה לטעמים מיוחדים, ולאפשר לפרט הטוען לכך למצות את ההליכים המשפטיים בעניינו (באותו מקרה דובר על בקשת ארכה להגשת ערעור לבית המשפט).
42. מסקנה אחרונה זו מקבלת משנה תוקף שעה שמדובר בהחלטה הניתנת בשלב ההשגה, שהוא שלב מנהלי הקודם לשלב הערר, ושבמסגרתו נבחנת לראשונה החלטה המקורית, על ידי המשיבה עצמה. בהתאם לכך קבעו ועדות הערר השונות כי מצופה מהמשיבה שלא למהר ולסגור את הדלת בפני עוסקים המעוניינים להשיג השגה, וכי עליה לנהוג בסטנדרט

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- פרוצדורלי מקל וגמיש יותר בשלב זה (ראו עניין **לנבו**, פסקה 14, עניין **פרומו עבודי**, פסקה 28), ועניין **שיא גל עוז**, שם העירה הוועדה כי על המשיבה חלה חובת הגינות מוגברת בהיותה רשות ציבורית, וכי עמידתה על טענת סף פרוצדורלית שעה שאין בפיה טענות מהותיות מעוררת אי נוחות, פסקאות 41-49 להחלטה).
43. במקרה שלפנינו, המשיבה הסתמכה בהחלטתה בהשגה אך ורק על איחורה הממושך של העוררת, תוך התעלמות מוחלטת מכל הנסיבות והשיקולים הנוספים המתקיימים בענייננו: שלב הבחינה המוקדם שבו מדובר, האיחור המשמעותי של המשיבה עצמה במתן ההחלטה בבקשה (שקדם כמובן לאיחורה של העוררת), העובדה שהעוררת מיהרה ופנתה אליה בסמוך לאחר שנודע לה על ההחלטה (בעקבות קבלת דרישת החוב), ובמיוחד, היותה של ההנמקה היחידה שעליה התבססה ההחלטה, ושעליה הוגשה ההשגה, שגויה באופן ברור, בשעה שבקשה אחרת של העוררת למענק עבור תקופת זכאות קרובה התקבלה במלואה.
44. בנסיבות אלו הגענו אפוא למסקנה כי מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את קבלת הערר על אף איחורה הרב של העוררת בהגשת ההשגה, וכי ההחלטה לדחותה על הסף בגין פגם פרוצדורלי מבלי לבחון אותה לגופה ולתקן את החלטתה השגויה הקודמת, היא נוקשה יתר על המידה.
45. לפני סיום נבקש להבחין את המקרה שלפנינו מהמקרה שנדון בעניין **דב גליא**, שאליו הפנתה המשיבה בתשובתה. באותו מקרה החליטה הוועדה (במותב זה) לדחות את הערר, תוך שנקבע כי המועד הקובע להגשת הערר הוא המועד שבו נשלחה ההחלטה, וכי כאשר האיחור הוא ממושך ביותר (למעלה משנה ושלושה חודשים באותו מקרה) נדרש טעם מיוחד משמעותי ביותר בכדי להצדיקו, וכי היעדר תשומת לב לקבלת החלטה בהשגה בדוא"ל אינה מהווה הסבר מקובל לאיחור, ולא כל שכל טעם מיוחד.
46. קיימים אמנם מאפיינים משותפים בין שני המקרים, ובכלל זאת האיחורים הממושכים הן של המשיבה והן של העוסק (מבלי שהיה לאלו האחרונים הסבר מניח את הדעת), אלא שלצד זאת ישנם גם מספר הבדלים בעלי משמעות, המביאים לתוצאה השונה: ראשית, באותו מקרה דובר על איחור של העוסק בשלב הגשת הערר, בעוד שבמקרה שלנו מדובר על איחור בהגשת השגה. מאחר ששלב ההשגה הוא מוקדם יותר ובמסגרתו עניינו של העוסק נבחן לראשונה מחדש, הדרישה לטעמים מיוחדים היא מקלה יותר, כפי שהוסבר לעיל. שנית, באותה פרשה העוסק איחר איחור משמעותי נוסף (שני) של מספר חודשים **לאחר** שכבר קיבל את דרישת החוב, נתון המעצים עד מאוד את יסוד הרשלנות, בעוד שבמקרה שלפנינו העוררת מיהרה והגישה את ההשגה בסמוך לאחר שנשלחה אליה דרישת החוב (ובתוך פחות מ-45 ימים). שלישית, באותו מקרה העוסק לא העלה כל טענה לגוף החלטתה של המשיבה בבקשה, בעוד שבמקרה שלפנינו מדובר כאמור בהחלטה הנשענת על נימוק חסר בסיס, עניין שבו מיקדה העוררת את טענותיה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

47. לאור המפורט לעיל הגענו למסקנה כי דין הערר להתקבל, במובן זה שהחלטת המשיבה לדחות את ההשגה על הסף – מבוטלת. המשיבה מתבקשת לבחון את ההשגה מחדש ולדון בה לגופו של עניין, בתוך 90 ימים מהיום.

48. לנוכח המסקנה שאליה הגענו אין הכרח להידרש לטענה הנוספת שהעלתה העוררת שלפיה יש לראות בהשגה שהגישה בקשה לתיקון טעות ביוזמת העוסק לפי סעיף 12(ב) לחוק. לצד זאת נעיר כי יישומו של סעיף זה בהתאם לפרשנות העוררת יביא למעשה לעקיפה ולריקון מתוכן של הוראת סעיף 20 לחוק, וזאת אין לקבל (לעניין זה ראו גם עניין **אולמי אוריאן**, פסקה 33).

49. באשר לשאלת ההוצאות, לאור התוצאה שאליה הגענו ובהתחשב באיחור הממושך והחריג של העוררת, שבלעדיו ההליך כולו היה נמנע, הגענו למסקנה כי מדובר באותם מקרים יוצאי דופן שבהם ישנה הצדקה להטיל את הוצאות ההליך על העורר, על אף שהערר התקבל במובן שצוין לעיל. לנוכח האמור תישא העוררת בהוצאות המשיבה בסכום של 4,500 ₪.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, ט' ניסן תשפ"ד, 17/04/2024, בהעדר הצדדים.

גרמן פייקין, רו"ח, רו"ח
חבר הוועדה

נדב כנען, עו"ד
יו"ר הוועדה